Középszintű szóbeli érettségi tételek magyar nyelv és irodalom tantárgyból – a 2025/26-os tanévben

MAGYAR IRODALOM

I. témakör – Életművek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők

1. Vörösmarty Mihály drámai költeménye, a Csongor és Tünde

2. Arany János balladáinak jellegzetessége és sokszínűsége

3. Petőfi Sándor, a forradalom és a szabadságharc költője

4. Petőfi Sándor népies költészete- a költői indulás évei

5. Két világ, kétféle értékrend Jókai Mór Az arany ember című regényében

6. Mikszáth Kálmán parasztábrázolásának jellegzetességei a Jó palócok című kötet alapján

7. Ady Endre szerelmi lírája

8. A próféta alakjának megjelenítése Babits Mihály Jónás könyve című alkotásában

9. Kosztolányi Dezső Édes Anna című regényének elemző bemutatása

10. Az árvaság és hiány megjelenése József Attila költészetében

II. témakör – Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból a 18. század végéig. Választható szerzők

11. Mikes Kelemen fiktív levelei, A törökországi levelek

III. témakör – Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából. Választható szerzők

12. A társadalomkritika abszurd és realista módozatai Szabó Dezső Feltámadás Makucskán című művében

13. Szabó Magda Az ajtó című vallomásos lélektani nőregényének elemzése

IV. témakör – Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki és kárpátaljai irodalomból

14. Az erdélyi magyarság megpróbáltatásai Wass Albert: Adjátok vissza hegyeimet!

V. témakör – Művek a kortárs magyar irodalomból

15. Lackfi János költészete

VI. témakör – Művek a világirodalomból

16. Puskin verses regénye, az Anyegin

17. Gogol abszurd és groteszk realizmusa A köpönyeg című elbeszélésében

VII. témakör – Színház és dráma

18. A történelmi színek és filozófiai eszmék szerepe Madách Imre Az ember tragédiája című drámai költeményében

19. Szophoklész: Antigoné

VIII. témakör – Az irodalom határterületei

20. A népmese irodalmi jellemzői, eszköztára, műfaji sajátosságai

MAGYAR NYELVTAN

I.témakör – Kommunikáció

1. A nyelv mint kommunikáció

2. A kommunikáció működése

3. Az emberi kommunikáció nem nyelvi jelei és kifejezőeszközei (pl. gesztusok, mimika, térközszabályozás, tekintet, külső megjelenés, testtartás, fejtartás, csend)

4. A tömegkommunikáció jellemzői, funkciói, megjelenési formái, nyelvi és képi kifejezési formái

II. témakör – A magyar nyelv története

5. A magyar nyelv történetének fő korszakai és a legjelentősebb nyelvemlékek

6. A magyar nyelv rokonsága

III. témakör – Ember és nyelvhasználat

7. Ember és nyelv

8. Nyelvváltozatok

9. Nyelv és társadalom

IV. témakör – A nyelvi rendszer

10. A hangkapcsolódási szabályosságok típusai

11. A magyar nyelv szófaji rendszere: az alapszófajok, a viszonyszók és a mondatszók

12. A mondatrészek fogalma, fajtái, felismerésük mondatban, helyes használatuk a mondatok felépítésében (állítmány, alany, tárgy, határozó, jelző)

V. témakör – A szöveg

13. A szöveg és a kommunikáció

14. A szóbeli és írott szövegek szerepe, eltérő jegyei

15. Nyelvhasználati színterek szerinti szövegtípusok: mindennapi, közéleti és hivatalos, tudományos, publicisztikai, szépirodalmi

VI. témakör – A retorika alapjai

16. A beszéd felépítése, a beszéd megszerkesztésének menete az anyaggyűjtéstől a megszólalásig

17. A hatásos előadásmód eszközei

VII. témakör – Stílus és jelentés

18. Szóhasználat és stílus

19. Az egyszerűbb alakzatok köznyelvi és irodalmi szövegekben

VIII. témakör – A digitális kommunikáció

20. A digitális kommunikáció jellemzői, szövegtípusai, az új digitális nyelv